

Robert Rozwałka, Tomasz Rutkowski, Ryszard Orzechowski

NOWE STANOWISKA EKSPANSYWNEGO KOSARZA – *ODIELLUS SPINOSUS* (BOSC, 1792) W POLSCE

New localities of the invasive harvestmen species – *Odiellus spinosus* (Bosc, 1792) in Poland

ABSTRAKT: *Odiellus spinosus* jest ekspansywnym gatunkiem kosarza, dotychczas znanym w Polsce z 8 stanowisk. Autorzy przedstawiają 15 nowych znalezisk, które uzupełniają informacje na temat rozmieszczenia *O. spinosus* w Polsce. Stanowisko w Bydgoszczy jest teraz najbardziej na wschód wysuniętym stanowiskiem tego gatunku w Europie.

SŁOWA KLUCZOWE: *Odiellus spinosus*, kosarze, gatunek ekspansywny

ABSTRACT: *Odiellus spinosus* is an invasive harvestmen species, known in Poland from 8 localities. The authors present 15 new records expanding the range of occurrence of this species in Poland. A new locality in Bydgoszcz is now the easternmost site of this species in Europe.

KEY WORDS: *Odiellus spinosus*, harvestmen, invasive species

Wstęp:

Kosarze (Opiliones) zwane czasem także łabuńcami, to niewielki rząd lądowych pajęczaków, reprezentowany w Polsce przez 37 gatunków (Staręga 2000, Rozwałka i Sienkiewicz 2010). Pod koniec XX wieku i na początku XXI wieku w Zachodniej i Środkowej Europie odnotowano, że niektóre gatunki kosarzy zaczęły poszerzać swój zasięg w kierunku północnym i wschodnim. Wskutek tej ekspansji, opilionofauna Polski wzbogaciła się o takie gatunki jak *Opilio canestrinii* (THORELL, 1876) (Staręga 2004, Rozwałka i Staręga 2012a), *Leiobunum limbatum* L. KOCH, 1861 (Rafalski 1985, Rozwałka i Staręga 2012b), *Lacinius dentiger* (C.L. KOCH,

1847) (Sanocka 1983, Staręga 2004, Rozwałka et al. 2010, 2013).

Takim gatunkiem ekspansywnym jest także *Odiellus spinosus* (Bosc, 1792) (fot. 1). Jeszcze w latach 70. XX wieku zasięg tego kosarza obejmował głównie niemal całą Francję, a oprócz niej także północne rejony Portugalii i Hiszpanii, Belgię, Holandię, południowe obszary Wielkiej Brytanii, zachodnie rejony Niemiec, północne i środkowe Włochy oraz Słowenię i Chorwację (Martens 1978: Abb. 620). Aktualnie, wskutek ekspansji *O. spinosus* wymieniany jest już z niemal całych Niemiec, w tym licznych stanowisk w części wschodniej i północnej (Staudt 2014), Danii (Enghoff i Pedersen 2007), a niedawno wykazano go także w Polsce (Rozwałka